

การพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยเทคนิค บันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ

ชลธิชา แฉวโนนจัว¹ และ อรอนนทร ธรรมจักร^{2*}

รับบทความ 22 กุมภาพันธ์ 2566 แก้ไขบทความ 16 มิถุนายน 2567 ตอบรับบทความ 24 มิถุนายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญก่อนและหลัง เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ อำเภอเมืองชัยภูมิ จำนวน 38 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น จำนวน 5 แผน 2. แบบทดสอบความสามารถอ่านจับใจความสำคัญ 3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความสำคัญ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานด้วยทดสอบค่าสถิติ t-test dependent กำหนด ระดับนัยสำคัญ .01 ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะตามเทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 14.21$) และมีความสามารถในการแต่ละด้าน ประกอบด้วยความสามารถในการอ่านเรื่องให้จบแล้วตอบคำถาม 5W1H (ขั้นที่ 1) อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 2.14$) ความสามารถในการหาคำสำคัญ (Key Word) (ขั้นที่ 2) อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 2.21$) ความสามารถในการตัดส่วนขยายใจความสำคัญ (ขั้นที่ 3) อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 2.34$) ความสามารถในการเติมคำเชื่อมหาส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง (ขั้นที่ 4) อยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ย 2.43 ความสามารถในการสังเกตคำหรือกลุ่มคำแสดงความขัดแย้งหรือตรงข้ามกัน (ขั้นที่ 5) อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 2.50$) ความสามารถในการหาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน (ขั้นที่ 6) อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 2.59$) และ 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x} = 26.03$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x} = 10.92$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การพัฒนาความสามารถ, การอ่านจับใจความสำคัญ, เทคนิคบันได 6 ขั้น

¹ บัณฑิต คณะครุศาสตร์ และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

*ผู้ประสานงานหลัก: ornanoot@cpru.ac.th

The Development of Reading Comprehension Ability through Exercises Based on 6-Step Ladder Technique for Students in Mathayomsuksa 1 of Marie Upatham Chaiyaphum School

Cholthicha Thaewnonngiw¹ and Ornanoot Thammajak^{2*}

Received 22 February 2023; Revised 16 June 2024; Accepted 24 June 2024

Abstract

The purpose of this research was to study the ability to read for main ideas by using a reading comprehension skill exercise based on the 6-Step Ladder Technique and to compare the learning achievement in reading comprehension before and after the lesson using the reading comprehension exercise with the 6-Step Ladder Technique. The sample used in this study consisted of 38 first-year high school students (Grade 7) from the first semester of the 2023 academic year at Mary Uppatham Chaiyaphum School, Chaiyaphum Municipality, who were selected through cluster random sampling. The research tools used were: 1. Lesson plans for teaching reading comprehension using the 6-Step Ladder Technique (5 lesson plans), 2. A reading comprehension test, and 3. A learning achievement evaluation for reading comprehension. The statistical methods used in this research included basic statistics such as percentage, mean, and standard deviation, as well as hypothesis testing using a dependent t-test with a significance level of .01. The results of the research were as follows: The ability to read for main ideas using the reading comprehension skill exercise based on the 6-Step Ladder Technique for Grade 7 students was found to be at a good level or higher. The overall ability in reading comprehension was rated as very good ($\bar{x} = 14.21$). The students' abilities in each aspect were as follows: the ability to read the text and answer 5W1H questions (Step 1) was rated as good ($\bar{x} = 2.14$), the ability to find key words (Step 2) was rated as good ($\bar{x} = 2.21$), the ability to eliminate unnecessary parts of the main idea (Step 3) was rated as very good ($\bar{x} = 2.34$); the ability to insert linking words to remove unnecessary parts of the main idea (Step 4) was rated as good ($\bar{x} = 2.43$), the ability to observe words or phrases that indicate contrast or opposition (Step 5) was rated as very good ($\bar{x} = 2.50$) and the ability to identify the main idea in every text read (Step 6) was rated as very good ($\bar{x} = 2.59$). The learning achievement after the lesson for students who learned using the reading comprehension exercise with the 6-Step Ladder Technique showed ($\bar{x} = 26.03$), which was significantly higher than their pre-lesson average of ($\bar{x} = 10.92$), with a statistically significant difference at the .01 level.

Keywords: Competency Development, Reading Comprehension, 6-Step Ladder Technique

---

¹ Graduate, Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University

² Assistant Professor Dr., Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum Rajabhat University

*Corresponding Author : ornanoot@cpru.ac.th

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทย เน้นปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่า มีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดี เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม และด้วยความสำคัญดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางสังคมในปัจจุบัน เพื่อยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดวิชาภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานถือเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะรายวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ทุกคนต้องเรียนรู้และฝึกฝนให้เกิดความชำนาญโดยเฉพาะด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการอ่านมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการอ่านถือเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาคุณภาพของคนในชาติ (รัชนิภาภิษฎาภานูวัฒน์, 2560) ดังที่ กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2546) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านจะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษก็จะมีความสำเร็จก้าวหน้าในอาชีพและในชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า การอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง เพราะในการสื่อสารซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านมีหลากหลายรูปแบบ แต่การอ่านที่เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้ต่อยอดไปสู่การอ่านประเภทอื่นได้ดีก็คือ การอ่านจับใจความ ดังที่ กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ เป็นความสามารถเบื้องต้นที่ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนตนเองเพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เพราะจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านทำความเข้าใจเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนนำเสนออย่างผู้อ่าน โดยผู้อ่านควรเริ่มต้นค้นหาข้อคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่องให้ได้ก่อน แล้วนำข้อคิดที่ได้เหล่านั้นมาประมวลเข้าด้วยกันเพื่อให้ได้ใจความสำคัญของเรื่องนั้น ๆ ผู้อ่านจึงต้องทำความเข้าใจเรื่องราวทั้งหมด ทั้งความหมายของคำ ประโยค และเนื้อหาทั้งหมด ซึ่งบางครั้งความหมายของคำนั้น ๆ ก็อาจมีนัยสำคัญทางความหมาย ดังนั้นผู้อ่านต้องทำความเข้าใจกับบริบทของเนื้อหาด้วย ซึ่งสมถวิล วิเศษสมบัติ (2554) กล่าวถึงการอ่านจับใจความสำคัญเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่นักเรียนใช้สำหรับเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว ดังนั้น ครูผู้สอนควรมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ รู้เรื่องราวของข้อความที่ได้อ่าน และสามารถอ่านได้รวดเร็ว ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้มากและการอ่านจับใจความสำคัญนั้นผู้เรียนจะต้องรู้ว่าเรื่องที่ตนอ่านนั้นมีความสำคัญอยู่ที่ใด ต้องรู้จักสังเกตโครงสร้างเรื่อง ข้อความ ประโยคในเรื่องที่จะนำไปสู่ข้อสรุปของเรื่อง การฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นหาสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสรุปเรื่องราวหรือใจความสำคัญได้ดียิ่งขึ้น และถ้าฝึกฝนเป็นประจำจะทำให้ผู้เรียนมีพื้นฐานในการอ่านที่ดีและถึงแม้การอ่านและการอ่านจับใจความจะมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และกำหนดให้เป็นเนื้อหาในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม จากประสบการณ์ที่ได้ไปสังเกตการณ์สอนในรายวิชาภาษาไทยที่โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้ทราบถึงปัญหาในการเรียนรายวิชาภาษาไทย มีข้อสังเกตว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องการอ่านจับใจความ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่สำคัญมากควรได้รับการปรับปรุงโดยเร็ว ปัญหาด้านการอ่านที่เกิดจากตัวผู้เรียนว่าเกิดจากการที่นักเรียนไม่สนใจเรียนภาษาไทยไม่มีนิสัยรักการอ่าน อ่านแล้วจับประเด็นสำคัญของเรื่องไม่ได้ ไม่มีความสามารถในการเขียนถ่ายทอดเรื่องที่อ่านให้ผู้อื่นรับรู้ได้สรุปเรื่องไม่ได้ หากนักเรียนมีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับต่ำจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำลงด้วย

การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนควรมีเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการอ่านจับใจความที่น่าสนใจและทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น ตามแนวคิดของสเกสันต์ ผลวัฒน์ (2564) อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้กล่าวไว้ในคู่มือฝึกอบรมพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เนื้อหาของเทคนิคบันได 6 ขั้น มีความน่าสนใจจึงนำมาใช้ในการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และได้ผล คือ นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญได้ง่ายขึ้น และทำข้อสอบได้แม่นยำขึ้น ซึ่งการเรียนรู้ด้วยเทคนิคบันได 6 ขั้น เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรูปแบบหนึ่ง ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในลักษณะการฝึกปฏิบัติการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านการอ่านสำหรับการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น รวมทั้งได้เรียนรู้ที่จะจับใจความสำคัญอย่างรวดเร็ว เข้าใจเนื้อหาที่มีความยากได้ง่ายขึ้น เทคนิคบันได 6 ขั้น มีขั้นตอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ อายากรู้ และท้าทายความสามารถของผู้เรียนที่จะหาใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ด้วยบันไดทั้ง 6 ขั้น และสามารถพัฒนาทักษะทางภาษา ทั้งการอ่านและการเขียนไปพร้อม ๆ กัน เป็นเทคนิคที่จะทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางด้านการอ่านให้มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนสามารถจับประเด็นสำคัญอย่างมีจุดมุ่งหมาย จนทำให้เข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดีที่สุด นอกจากนี้การนำสื่อมาใช้เป็นตัวกลางในการสื่อสารระหว่างผู้สอน และผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา วัตถุประสงค์ และกิจกรรมที่ผู้สอนต้องการให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น โดยสื่อที่ช่วยส่งเสริมในการเรียนรู้ปัจจุบันมีหลากหลายสื่อในลักษณะเป็นแบบฝึกทักษะ เป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ให้นักเรียนได้ฝึก ปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งมีความสำคัญในการที่จะช่วยเสริมสร้างทักษะให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้เร็ว ชัดเจน สามารถฝึกฝนเกิดความชำนาญและความแม่นยำในการเรียนรู้ได้ ทำให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังผลวิจัยของ รังษิมา สุริยารังสรรค์ (2555) เรื่องการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จะเห็นได้ว่าแบบฝึกสามารถใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้โดยนักเรียนที่เรียนด้วยการใช้แบบฝึก จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนด้วยแบบฝึก

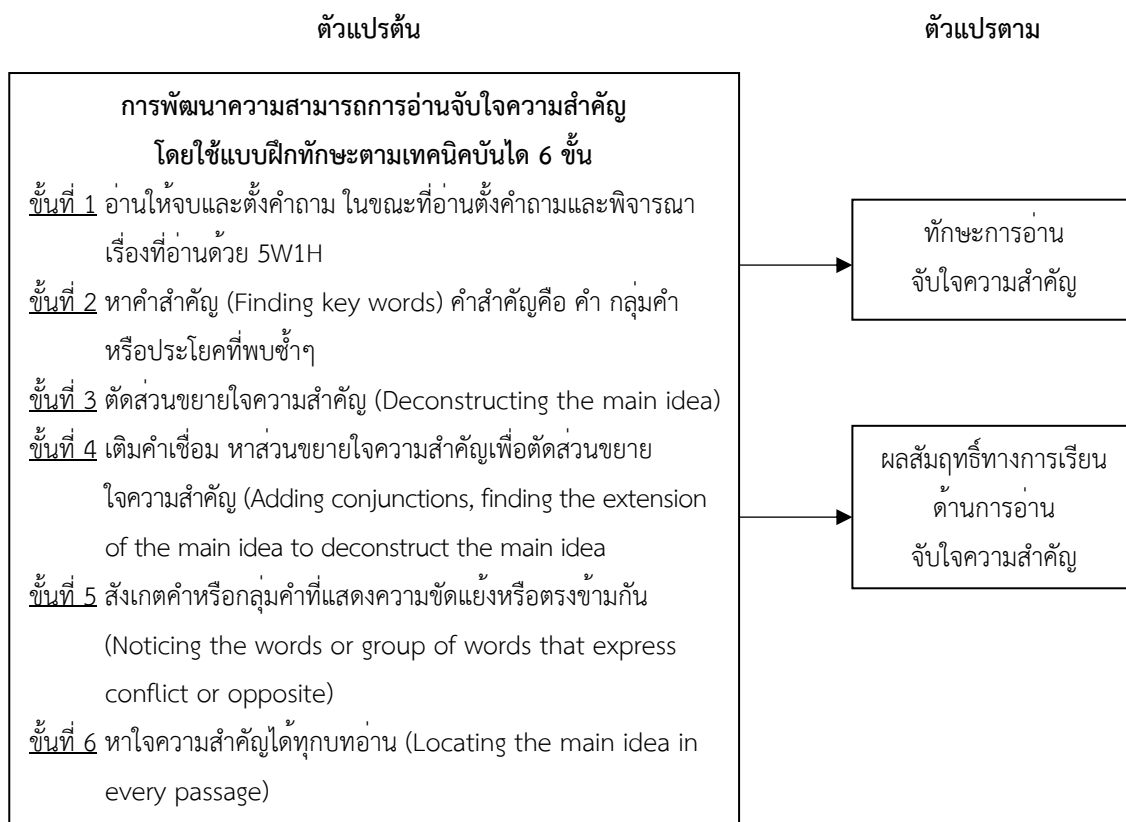
จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงเห็นว่าการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น เป็นวิธีที่ดีอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเทคนิคบันได 6 ขั้น ร่วมกับใช้แบบฝึกทักษะมาพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความเรื่องที่อ่านได้ และจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะตามเทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ

กรอบแนวคิด

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยเชื่อมโยงและสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยตามตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ได้แก่ 1. การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น 2. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ 3. การประเมินคุณภาพและวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ 4. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ และ 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัย สามารถกำหนดสมมติฐานในการวิจัยได้ ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น มีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ค่าคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ และโรงเรียนบุญจดี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ อำเภอเมืองชัยภูมิ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 38 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบฝึกเพื่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเลือกประเภทของงานเขียน 5 ประเภท คือ นิทาน สารคดี เรื่องสั้น ข่าว และบทความ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้รวมทั้งหมดจำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 10 ชั่วโมง ซึ่งได้ทำการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดจุดประสงค์การเรียนรู้สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกประเด็น มีค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญ เท่ากับ 4.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด และประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้นมีประสิทธิภาพ $E_1=81.3/E_2=86.75$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2.2 แบบทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้วิจัยนำความรู้ที่ได้จากศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ มาสร้างแบบทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ ตามเทคนิคบันได 6 ขั้น แบ่งเป็นความสามารถ 6 ขั้น คือ ความสามารถในการอ่านเรื่องให้จบแล้วตอบคำถาม 5W1H (ขั้นที่ 1) ความสามารถในการหาคำสำคัญ (Key Word) (ขั้นที่ 2) ความสามารถในการตัดส่วนขยายใจความสำคัญ (ขั้นที่ 3) ความสามารถในการเติมคำเชื่อมหาส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง (ขั้นที่ 4) ความสามารถในการสังเกตคำหรือกลุ่มคำแสดงความขัดแย้งหรือตรงข้ามกัน (ขั้นที่ 5) ความสามารถในการหาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน (ขั้นที่ 6) แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น เป็นการให้คะแนนในลักษณะรูบริคสกออร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 3 ช่วง คือ 3 = ดีมาก 2 = ดี และ 1 = พอใช้ โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ที่มีประสบการณ์ และความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี เพื่อค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคำถามนั้นถูกต้องตรงตามเนื้อหาระหว่าง 0.5-1.00 ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 แบบทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ มีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.44 ถึง 0.61 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.28 ถึง 0.78 และใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.926 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นสูงมาก สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เพื่อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนได้หาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ผลการประเมินอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของโลเวท (Lovett Method) ผลปรากฏว่า ได้ค่าความอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.68 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นสูงมาก สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2566 ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ

3.2 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ โดยดำเนินการสอนเนื้อหาสาระด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ที่ผู้จัดสร้างขึ้น เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนและบันทึกคะแนนจากแบบฝึกทักษะในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ และหาค่าคะแนนการพัฒนาศักยภาพการอ่านจับใจความครั้งละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

3.3 ทดสอบหลังเรียน (Post-Test) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมารีย์อุปถัมภ์ชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2566 ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบคำถามเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียนเพียงแต่เปลี่ยนเนื้อหาให้ใกล้เคียงกันและมีการสลับข้อคำถาม นำผลการตรวจให้คะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard)

4.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทดสอบค่าสถิติ t-test dependent กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

การพัฒนาทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญตาม แผนการจัดการเรียนรู้	ความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ						$\sum \bar{x}$	แปลผล
	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 2	ขั้นที่ 3	ขั้นที่ 4	ขั้นที่ 5	ขั้นที่ 6		
	($\bar{x}$) S.D.	($\bar{x}$) S.D.	($\bar{x}$) S.D.	($\bar{x}$) S.D.	($\bar{x}$) S.D.	($\bar{x}$) S.D.		
แผนการเรียนรู้ที่ 1 (นิทาน)	2.00 0.52	2.11 0.56	2.18 0.39	2.21 0.41	2.29 0.46	2.37 0.49	13.16 0.47	ดีมาก
แผนการเรียนรู้ที่ 2 (สารคดี)	2.11 0.56	2.11 0.51	2.16 0.44	2.34 0.48	2.34 0.53	2.53 0.51	13.59 0.51	ดีมาก
แผนการเรียนรู้ที่ 3 (เรื่องสั้น)	2.16 0.44	2.08 0.49	2.29 0.46	2.47 0.51	2.58 0.50	2.61 0.50	14.19 0.50	ดีมาก
แผนการเรียนรู้ที่ 4 (ข่าว)	2.13 0.41	2.34 0.58	2.47 0.51	2.50 0.51	2.55 0.50	2.68 0.47	14.67 0.47	ดีมาก
แผนการเรียนรู้ที่ 5 (บทความ)	2.32 0.47	2.39 0.50	2.61 0.50	2.61 0.50	2.74 0.45	2.76 0.43	15.43 0.47	ดีมาก
$\bar{X}$	2.14	2.21	2.34	2.43	2.50	2.59	14.21	ดีมาก
S.D.	0.12	0.15	0.19	0.15	0.18	0.15	0.16	
แปลผล	ดี	ดี	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญภาพรวม ($\bar{x}$ =14.21, S.D.=0.16) อยู่ในระดับดีมาก และมีความสามารถในแต่ละด้าน ประกอบด้วย ความสามารถในการการอ่านเรื่องให้จบแล้วตอบคำถาม 5W1H (ขั้นที่ 1) ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}$ =2.14, S.D.=0.12) อยู่ในระดับดี ความสามารถในการหาคำสำคัญ (Key Word) (ขั้นที่ 2) ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}$ =2.21, S.D.=0.15) อยู่ในระดับดี ความสามารถในการตัดส่วนขยายใจความสำคัญ (ขั้นที่ 3) ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}$ =2.34, S.D.=0.19) อยู่ในระดับดีมากความสามารถในการเติมคำเชื่อมหาส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง (ขั้นที่ 4) ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}$ = 2.43, S.D.=0.15) อยู่ในระดับดี ความสามารถในการสังเกตคำหรือกลุ่มคำแสดงความขัดแย้งหรือตรงข้ามกัน (ขั้นที่ 5) ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}$ =2.50, S.D.=0.18) อยู่ในระดับดีมาก และความสามารถในการหาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน (ขั้นที่ 6) มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}$ =14.21, S.D.=0.16) อยู่ในระดับดีมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดลอง	N	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
		$\bar{X}$	S.D.	df	t	Sig.
ก่อนเรียน	38	10.92	2.634	37	28.99**	.0001
หลังเรียน	38	26.03	1.684			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยด้วยเทคนิคบันได 6 ขั้น มีผลคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{X}$ =26.03, S.D.= 1.684) สูงวกาก่อนเรียน ($\bar{X}$ =10.92, S.D.= 2.634) โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนความสามารถในการหาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน (ขั้นที่ 6) มีค่าคะแนนอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งมีผลรวมคะแนนสูงสุด รองลงมาคือ ความสามารถในการสังเกตคำหรือกลุ่มคำแสดงความขัดแย้งหรือตรงข้ามกัน (ขั้นที่ 5) มีค่าคะแนน อยู่ในระดับดีมาก ความสามารถในการเติมคำเชื่อมหาส่วนขยายใจความสำคัญเพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทั้ง (ขั้นที่ 4) มีค่าคะแนน อยู่ในระดับดีมากลำดับ แสดงให้เห็นว่าการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น ที่ผู้เรียนได้ฝึกการอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านทั้ง นิทาน ข่าว สารคดี บทความ และเรื่องสั้น ในแต่ละขั้นตอน ทำให้ผู้เรียนสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ อีกทั้งการเรียนรู้แบบบันได 6 ขั้น มีขั้นตอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ อธิบาย และท้าทายความสามารถของผู้เรียนที่จะหาใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ด้วยบันไดทั้ง 6 ขั้น และสามารถพัฒนาความสามารถทางภาษา ทั้งการอ่านและการเขียนไปพร้อม ๆ กัน เป็นเทคนิคที่ทำให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถทางด้านการอ่านให้มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนสามารถจับประเด็นสำคัญอย่างมีจุดมุ่งหมาย จนทำให้เข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดีที่สุด โดยผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมและให้คำแนะนำ จึงเหมาะสำหรับการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ และผู้เรียนได้เรียนรู้การจัดกิจกรรม การเรียนการอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น มาซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการของความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญดีขึ้น สอดคล้องกับ สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2564) ที่ได้กล่าวถึงการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญให้กับผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องสังเกตลักษณะของข้อความในแต่ละย่อหน้า ซึ่งธรรมชาติของการเขียนนั้น การนำเสนอความคิดหรือความรู้ในงานเขียนมักปรากฏในรูปแบบย่อหน้าหลายย่อหน้าที่มีเนื้อหาต่อเนื่องกัน เมื่อผู้เรียนทราบองค์ประกอบ สังเกตข้อความที่แตกต่างกัน จนสามารถแยกใจความสำคัญ หรือความคิดหลัก และส่วน

ขยายใจความสำคัญหรือพลความได้ จะช่วยหาใจความสำคัญได้อย่างง่ายขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของอัญญาณี ทองคำ (2565) ที่ได้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอนบันได 6 ขั้น ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังกกเคื่อ พบว่าพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนบันได 6 ขั้น ร่วมกับแบบฝึก ทักษะสื่อที่ใช้ในการสอน คือ แบบฝึกทักษะ ซึ่งประกอบด้วย บทอ่านจากแหล่งต่าง ๆ ใบความรู้และแบบฝึกในแต่ละขั้น หากได้มีการกระทำบ่อย ๆ จะเกิดความชำนาญเกิดทักษะ และจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างคงทนถาวรและการที่ครูเลือกใช้สื่อที่กล่าวมาข้างต้นประกอบการสอนอ่านจับใจความสำคัญ จะช่วยให้ดึงดูดความสนใจของนักเรียนในการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละกิจกรรมก็จะใช้สื่อที่แตกต่างกัน เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญที่สอนส่งผลให้การจัดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน เป็นการสอนที่ผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมีโอกาสได้ฝึกฝนจากงานเขียนหลากหลายประเภทประกอบด้วย นิทาน สารคดี เรื่องสั้น ข่าว และบทความ ที่ได้นำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นลำดับขั้น ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในงานเขียนแต่ละประเภทจากขั้นตอนของเทคนิคบันได 6 ขั้น ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการอ่านจับใจความสำคัญจากกระบวนการบันได 6 ขั้นในงานเขียนทุกประเภท ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญและให้คำแนะนำรายละเอียดทุกขั้นตอนตลอดคาบเรียน ผู้เรียนเกิดการฝึกฝนบ่อย ๆ ได้ฝึกฝนซ้ำ ๆ หลายครั้ง จนทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ และสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญจากงานเขียนลงในแบบฝึกได้อย่างอิสระซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบรัสกร คงเปี่ยม (2561) การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ได้ทำการออกแบบใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กิจกรรมที่ถูกนำมาใช้ในแบบฝึกทักษะมีความหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทำซ้ำ ๆ จนได้องค์ความรู้อย่างอิสระ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชชาอร มินทยักษ์ (2565) ที่ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้รูปแบบการอ่านด้วยเทคนิคบันได 6 ขั้น ร่วมกับแบบฝึกหัดออนไลน์บนแพลตฟอร์มไลฟ์เวิร์กชีต (Liveworksheets) พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งในการจัดการเรียนรู้รูปแบบการอ่านด้วยเทคนิคบันได 6 ขั้น ร่วมกับแบบฝึกหัดออนไลน์บนแพลตฟอร์มไลฟ์เวิร์กชีต (Liveworksheets) มีการฝึกปฏิบัติอย่างเป็นขั้นเป็นตอนตามกระบวนการในการหาใจความสำคัญด้วยเทคนิคบันได 6 ขั้น มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำแบบฝึก กิจกรรมมีความสนุก ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เมื่อได้ฝึกอ่านฝึกทำกิจกรรมที่หลากหลายได้ฝึกทำบ่อย ๆ จึงทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญที่ดียิ่งขึ้นได้ และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนสูงขึ้น

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะด้วยเทคนิคบันได 6 ขั้น สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญได้ดีมาก โดยภาพรวมของความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ ($\bar{x}=14.21$, S.D.=0.16) อยู่ในระดับดีมาก และมีความสามารถในแต่ละด้านประกอบด้วย ความสามารถในการหาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน (ขั้นที่ 6) มีผลรวมคะแนนสูงสุด ($\bar{x}=14.21$, S.D.=0.16) รองลงมาคือ ความสามารถในการสังเกตคำหรือกลุ่มคำแสดงความขัดแย้งหรือตรงข้ามกัน (ขั้นที่ 5) ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=2.50$, S.D.=0.18) อยู่ในระดับดีมาก ความสามารถในการเติมคำเชื่อมหาส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง (ขั้นที่ 4) ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=2.43$, S.D.=0.15) อยู่ในระดับดี ความสามารถในการตัดส่วนขยายใจความสำคัญ (ขั้นที่ 3) ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=2.34$, S.D.=0.19) อยู่ในระดับดีมาก ความสามารถในการหาคำสำคัญ (Key Word) (ขั้นที่ 2) ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=2.21$, S.D.=0.15) อยู่ในระดับดี และความสามารถในการการอ่านเรื่องให้จบแล้วตอบคำถาม 5W1H (ขั้นที่ 1) ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x}=2.14$, S.D.=0.12) อยู่ในระดับดี

1.2 แบบฝึกทักษะด้วยเทคนิคบันได 6 ขั้น สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียนได้ โดยจากการทดลองพบว่าผลคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{x}=26.03$, S.D.=1.684) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x}=10.92$, S.D.=2.634) โดยมีค่าสถิติทดสอบ t-test เท่ากับ 28.99 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรเลือกเรื่องที่กำหนดมาให้ให้นักเรียนอ่านให้เหมาะสมกับระดับชั้นหรือวัยของผู้เรียน หากเรื่องที่เตรียมมาให้ศึกษายากเกินไปนักเรียนอาจเกิดความเบื่อหน่ายหรือท้อถอย ทำให้ขาดความสนใจในการเรียนรู้ได้

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรสังเกตและดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง ใช้หลักการเสริมแรงโดยการชมเชยนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความพยายามกล้าแสดงความคิดเห็น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคบันได 6 ขั้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรูปแบบหนึ่ง ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในลักษณะการฝึกทักษะไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรนำกระบวนการทำงานกลุ่ม เกม มาใช้ในการจัดกิจกรรม เช่น การเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นฐาน (Game-based Learning) เป็นเทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจการเรียนรู้ อยากมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศการทำท่ายและสนุกสนาน โดยเกมที่นำมาเป็นสื่อการเรียนรู้นั้นจะมีความเกี่ยวข้องหรือมีการสอดแทรกเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้รวมอยู่ด้วย เสริมสร้างให้เด็กได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่ม ระดมความคิดเมื่อนักเรียนสามารถทำกิจกรรมกลุ่มได้ จะทำให้นักเรียนสนุกกับการเรียนไม่เบื่อหน่ายและเข้าใจในการอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคบันได 6 ขั้นมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). *วิธีการการอ่านหนังสือและการอ่านหนังสือให้ฟัง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- บรัสกร คงเปี่ยม. (2561). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พิชชาอร มินทยักษ์. (2565). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญด้วยการจัดการเรียนรู้รูปแบบการอ่านด้วยเทคนิคบันได 6 ขั้นร่วมกับแบบฝึกหัดออนไลน์บนแพลตฟอร์ม Liveworksheets สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รังษิมา สุริยารังสรรค์ (2555). *การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุของการรู้หนังสือ และความสามารถในการอ่านเพื่อรองรับโลกศตวรรษที่ 21. *วารสารสุขโขทัยธรรมาธิราช*, 30(2), 21-35.
- สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2564). *เอกสารประกอบการอบรม โครงการพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูงสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 1 คู่มืออบรมพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น*. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2554). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- เสกสันต์ ผลวิณะ. (2564). *การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น คู่มือฝึกอบรมหลักสูตรสมรรถนะการอ่านขั้นสูงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เล่มที่ 1*. สืบค้นจาก https://drive.google.com/file/d/13mBbZsFadK8aCZ4_iw0Pkki0FJ1UwwHv/view
- อัญญาณี ทองคำ. (2565). *ที่ได้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนบันได 6 ขั้น ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังกกเคื่อ*. เลย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.